

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoKR/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119203222
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Kúšová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:4119203222.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kúšovej a členiek senátu JUDr. Tatiany Pastierikovej a JUDr. Dany Šiffalovičovej, v právnej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, proti žalovanej: G. U., U.. XX.XX.XXXX, R. D. XX, XXX XX U., zast. Mgr. Romana Mravíková, advokátka, Štefánikova tr. 2/3, 949 01 Nitra, IČO: 42 428 505, o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer a o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nitra, č.k. 30Odi/1/2019-165 zo dňa 5. novembra 2019, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 30Odi/1/2019-165 zo dňa 5. novembra 2019 potvrdzuje.

Žalobca má proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie bolo rozhodnuté prvým výrokom o zrušení oddĺženia dlžníka G. U., U.. XX.XX.XXXX, R.: D. XX, XXX XX U., ktorá bola oddĺžená rozhodnutím Okresného súdu Nitra č.k. 31OdK/337/2018 - 29 zo dňa 26.09.2018, pre nepoctivý zámer a druhým výrokom súd prvej inštancie rozhodol o priznaní žalobcovi proti žalovanej nároku na náhradu trov konania v celom rozsahu. Uvedené rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 137 písm. d), § 191 ods. 1, § 215 ods. 1 a ods. 2, § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“), § 3 ods. 1 a ods. 2, § 166 ods. 1, § 166e ods. 1, § 166f ods. 1, ods. 4, ods. 5, § 166g ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len ako „ZKR“).

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že Okresnému súdu Nitra bola dňa 26.03.2019 doručená žaloba, ktorou sa žalobca ako veriteľ žalovanej domáhal zrušenia oddĺženia žalovanej pre nepoctivý zámer, ktorá bola oddĺžená konkurzom, a to Uznesením Okresného súdu Nitra č.k. 31OdK/337/2018 - 29 zo dňa 26.09.2018.

3. Nepoctivý zámer žalovanej videl žalobca v tom, že žalovaná sa pri preberaní záväzkov voči žalobcovi spoliehala na to, že svoj dlh bude riešiť konkurzom, že mala zámer poškodiť žalobcu ako svojho veriteľa, že neuviedla pri oddĺžení v zozname majetku časť svojho majetku, hoci o tomto majetku vedela a že v čase podania návrhu na oddĺženie nebola platobne neschopná. Z informácií poskytnutých správcom vyplynulo, že žalovaná podala Centru právnej pomoci žiadosť o poskytnutie právnej pomoci ohľadom konkurzu na svoj majetok a svoje oddĺženie už dňa 12.07.2018, t.j. pred podaním prvej (dňa 12.08.2018) ako aj druhej (dňa 26.09.2018) žiadosti o úver u žalobcu a vykonala na dosiahnutie tohto svojho cieľa - zbavenia sa svojich dlhov - reálne kroky. Hoci žalovaná v žiadosti o úver vyhlásila, že uviedla úplné a

pravdivé údaje a zároveň, že si je vedomá následkov v prípade nepravdivosti tohto vyhlásenia, zamlčala, že podnikla kroky smerujúce k oddĺženiu. Žalobca tiež uviedol, že túto skutočnosť sa ani nemohol objektívne dozvedieť, keďže podanie návrhu na konkurz prostredníctvom Centra právnej pomoci sa nezverejňuje. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaná v Zozname majetku dlžníka zo dňa 12.07.2018 uviedla, že je vlastníkom mobilného telefónu v hodnote 200 eur, majiteľkou peňažnej pohľadávky v hodnote 700 eur a majiteľkou pohľadávky z účtu vo výške 10 eur a v zozname majetku väčšej hodnoty, ktorý dlžník vlastnil v posledných troch rokoch zo dňa 12.07.2018 žalovaná vyhlásila, že posledné tri roky nevlastnila majetok väčšej hodnoty. Zo Zoznamu veriteľov zo dňa 13.09.2018 vyplýva, že žalovaná označila ako svojich veriteľov tri subjekty. Z priloženej informácie z Centrálného registra exekúcií je zrejmé, že exekučné konanie voči žalovanej je vedené od roku 2007, pričom už len vymáhaná istina v exekučnom konaní predstavuje sumu vo výške 3.653 eur (pôvodne 110.048 Sk). V čase podávania žiadostí o úver mala žalovaná vedomosti, že zoznam jej majetku tvoria položky v celkovej hodnote 910 eur a zoznam jej záväzkov tvoria položky v hodnote väčšej ako je 3.653 eur. Z uvedeného, podľa žalobcu, vyplýva, že už v čase podávania žiadostí o úver mala žalovaná vedomosť, že v prípade poskytnutia úveru žalobcom, bude voči pohľadávke žalobcu oddĺžená a zároveň, že pohľadávka žalobcu pri uvádzanom zozname majetku a zozname záväzkov žalovanej nebude uspokojená takmer v žiadnom rozsahu ani v konkurze. Podľa žalobcu možno predpokladať, že ku dňu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovanej sa finančné prostriedky čerpané z poskytnutého úveru vo výške 12.000 eur nachádzali v majetkovej sfére žalovanej a tieto ako majetok žalovanej mali tvoriť konkurznú podstatu. Z publikovaných zverejnení konkurzným správcom v obchodnom vestníku - najmä zo súpisu všeobecnej podstaty majetku žalovanej zverejneného v Obchodnom vestníku č. 233/2018 dňa 04.12.2018 je zrejmé, že súpis všeobecnej podstaty majetku žalovanej nepojednáva o takomto značnom majetku (12.000 eur), z ktorého by mohli byť veritelia žalovanej aspoň čiastočne uspokojení. Súpis majetku tvoriaceho všeobecnú podstatu obsahuje výlučne mobilný telefón uvedený aj v zozname majetku, ktorý tvorí prílohu návrhu na vyhlásenie konkurzu žalovanej.

4. Z listinných dôkazov predložených žalobcom a z jeho tvrdení mal súd preukázané, že Okresný súd Nitra uznesením č.k. 31OdK/337/2018 - 91 zo dňa 26.09.2018 oddĺžil žalovanú tak, že ju zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené konkurzom v rozsahu, v akom nebudú uspokojené konkurzom, a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Súd mal ďalej preukázané, že žalobca je veriteľom žalovanej, keďže s ňou a s jej sestrou A. Ď. uzatvoril zmluvu o úvere, na základe ktorej jej poskytol peňažné prostriedky vo výške 12.000 eur. Súd mal z výpovede žalovanej preukázané, že tieto finančné prostriedky požičala svojmu synovi, ktorý ich použil na financovanie leasingu motorového vozidla s tým, že sa jej ich zaviazal vrátiť, keď ich bude mať k dispozícii. Súd teda vyhodnotil, že sú splnené podmienky na konanie o zrušenie oddĺženia podľa § 166f ZKR, keďže pri žalobcovi ide o veriteľa, ktorý bol dotknutý oddĺžením, a návrh bol podaný v lehote šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu.

5. Prvým dôvodom, pre ktorý žalobca navrhol zrušenie oddĺženia bola skutočnosť, že zo správania žalovanej pred podaním návrhu možno usudzovať, že pri preberaní záväzkov (konkrétne úveru od žalobcu) sa spoliehala na to, že svoje dlhy bude riešiť konkurzom (§ 166g ods. 2 písm. g) ZKR). Súd vo vzťahu k tejto skutkovej podstate dospel k záveru, že táto nebola zo strany žalovanej naplnená. V konaní sa síce nepreukázalo, že by bola žalovaná nedostatočne poučená o dôsledkoch oddĺženia a účinkoch konkurzného konania na dlhy voči jej veriteľom, avšak z jej výpovede a okolností, za ktorých si úver od žalobcu zobrala, mal súd za to, že z jej strany nešlo o premyslené a úmyselné konanie, ale o ľahkovážnosť, keď nevenovala dostatočnú pozornosť poučeniam, ktoré jej boli poskytnuté zo strany Centra právnej pomoci v procese pred podaním návrhu na oddĺženie. Súd v tejto súvislosti nemohol prihliadnuť miernejšie na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer dlžníka (§ 166g ods. 4 ZKR), keďže u žalovanej nejde o osobu so základným vzdelaním a nie sú u nej ani iné okolnosti odôvodňujúce miernejšie posudzovanie jej zámeru, ale súd nemal dôvod pochybovať o pravdivosti výpovede žalovanej, ktorá uviedla, že si myslela, že oddĺženie sa bude vzťahovať len na záväzky, ktoré uviedla v zozname záväzkov ako prílohu k návrhu na oddĺženie. V zozname záväzkov žalovaná uviedla len troch veriteľov, pričom jediný, ktorého neuviedla, bol práve žalobca, zrejme z dôvodu, že (ako uviedla žalovaná) si myslela, že oddĺženie sa na neho vzťahovať nebude. Rovnako o tom, že žalovaná sa vo vzťahu k pohľadávke žalobcu nespoliehala na to, že ju bude riešiť konkurzom, svedčí aj spôsob použitia finančných prostriedkov z úveru, keďže ich nepoužila na uspokojovanie vlastných potrieb alebo úhradu iných záväzkov, ale použila ich ako pomoc synovi na financovanie motorového vozidla.

6. Druhým dôvodom, u ktorého mal žalobca za to, že ide o nepoctivý zámer žalovanej bola skutočnosť, že zo správania sa žalovanej pred podaním návrhu možno usudzovať, že mala snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa (§ 166g ods. 2 písm. h) ZKR). Súd mal aj pri tejto skutkovej podstate za to, že nebola zo strany žalovanej naplnená, a to z rovnakých dôvodov, ako uviedol v predchádzajúcom odseku.

7. Tretím dôvodom, ktorý uviedol žalobca, bola skutočnosť, že žalovaná v zozname majetku ani na dopyt správcu neuviedla časť svojho majetku, aj keď o ňom vedela alebo s prihliadnutím na okolnosti musela vedieť (§ 166g ods. 2 písm. a) ZKR). Na rozdiel od predchádzajúcich dvoch skutkových podstát, súd, na základe vykonaného dokazovania, dospel k záveru, že žalovaná naplnila túto skutkovú podstatu nepoctivého zámeru. Zo spisu poskytnutého Centrom právnej pomoci ako aj zo správcovského spisu mal súd k dispozícii Zoznam majetku zo dňa 12.07.2018 tvoriaci prílohu návrhu na oddĺženie, v ktorom žalovaná neuviedla finančné prostriedky z úveru vo výške 12.000 eur. Táto skutočnosť je pochopiteľná, keďže v čase vyhotovenia zoznamu majetku tieto prostriedky ešte nečerpala; k čerpaniu úveru došlo až 26.09.2018. Žalovaná však neuviedla túto skutočnosť správcovi ani na prvom stretnutí dňa 14.10.2018, keď bola poučená o tom, že zamlčanie majetku znamená nepoctivý zámer správcu. Túto skutočnosť uviedla až dňa 22.10.2018 s tým, že túto skutočnosť zabudla správcovi povedať. Súd mal v tomto prípade za to, že bolo povinnosťou žalovanej uviesť, že z jej strany došlo k čerpaniu úveru v čase, keď súd rozhodoval o jej oddĺžení, a to prinajmenšom pri prvom kontakte so správcom. S prihliadnutím na objem majetku, ktorý žalovaná uviedla v konaní o oddĺžení a počet jej veriteľov mal súd za to, že bola naplnená nielen skutková podstata nepoctivého zámeru podľa § 166g ods. 2 písm. a) ZKR, ale aj skutková podstata podľa § 166g ods. 2 písm. c) ZKR, keďže žalovaná v návrhu alebo v prílohe návrhu alebo na dopyt správcu neuviedla dôležitú informáciu, aj keď vedela alebo s prihliadnutím na okolnosti musela vedieť, že ide o dôležitú informáciu. Súd konštatoval, že žalovaná si musela byť vedomá, že informácia o značnom záväzku (vo vzťahu k jej ostatným záväzkom) je po nepriaznivej životnej situácii spôsobenej práve dlhmi voči iným osobám tak dôležitou skutočnosťou, že v procese oddĺženia nemôže túto skutočnosť zamlčať. Súd mal preukázané, že žalovaná bola poučená o následkoch neuvedenia dôležitej informácie Centrom právnej pomoci ako aj správcom, a túto skutočnosť nijakým spôsobom nevyvrátila. Ak už aj v čase stretnutia so správcom žalovaná nedisponovala finančnými prostriedkami z úveru (po ich poskytnutí synovi), správcovi mala uviesť, že disponuje pohľadávkou voči jej synovi na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré mu poskytla z čerpaného úveru, keďže aj táto pohľadávka podlieha konkurzu ako majetková podstata. Túto skutočnosť však žalovaná uviedla až na pojednávaní.

8. Posledným dôvodom, u ktorého mal žalobca za to, že u žalovanej ide o nepoctivý zámer bola skutočnosť, že žalovaná v čase podania návrhu nebola platobne neschopná, aj keď o tom vedela alebo s prihliadnutím na okolnosti musela vedieť, pričom poukazoval na výpoveď žalovanej na pojednávaní o priebehu jej zamestnaní a jej príjmoch. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané (z tvrdenia žalovanej), že od 02.05.2018 pracovala v Bille, od 12.11.2018 v Tesco a pred Billou pracovala v zlatníctve, pričom jej priemerný príjem bol v Bille cca 520 eur v čistom a v Tesco cca 620 eur v čistom. Zo životopisu žalovanej, ako prílohy k návrhu na vyhlásenie konkurzu, mal súd preukázané, že bola zamestnaná minimálne od 21.01.2017. Výdavky uviedla vo výške približne 100 eur bez stravy. V prejednávacom prípade súd dospel k záveru, že rozdiel medzi príjmom žalovanej a jej výdavkami (ktoré uviedla vo výške 100 eur bez stravy; pričom náklady na stravu žalovanej môžu mesačne predstavovať približne 70 - 80 eur vychádzajúc z údajov Štatistického úradu SR o príjmoch, výdavkoch súkromných domácností za rok 2017 a 2018) predstavuje sumu približne 300 až 400 eur mesačne, ktorú mohla použiť aspoň čiastočne na úhradu svojich záväzkov. Ak by súd zohľadňoval aj prípadné iné výdaje (ktoré však žalovaná neuviedla), stále by jej ostávala časť finančných prostriedkov na úhradu jej dlhov. V takom prípade nemožno hovoriť o neschopnosti splácať svoje záväzky, a teda ani o platobnej neschopnosti žalovanej.

9. Keďže súd po rozsiahlom dokazovaní a vypočutí svedkov dospel k záveru, že bola naplnená aspoň jedna skutková podstata nepoctivého zámeru zo strany žalovanej v zmysle § 166g ods. 2 ZKR, rozhodol o zrušení jej oddĺženia.

10. Súd v danom prípade rozhodol o trovách konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP podľa zásady úspešnosti v spore. Keďže žalobca bol úspešný v celom rozsahu, súd mu priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla odvolaním žalovaná dňa 08.01.2020, v ktorom uviedla, že odvolanie podáva v zákonom stanovenej lehote voči výroku I. a II. rozsudku a z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP a § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Odvolanie zdôvodnila tým, že súd prvej inštancie zrušil oddĺženie žalovanej s poukazom na ust. § 166g ods. 2 písm. a) a písm. c) ZKR. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaná naplnila skutkovú podstatu nepoctivého zámeru v zmysle ust. § 166g ods. 2 písm. a) a písm. c) ZKR tým, že vyššie popísané skutočnosti neuviedla správcovi na prvom stretnutí dňa 14.10.2018. Žalovaná argumentovala, že zbytočného odkladu po prvej a súčasne jedinej osobnej konzultácii so správcom sama dobrovoľne zaslala e-mailovú správu (dňa 22.10.2018), v ktorej správcu informovala, že so žalobcom uzatvorila zmluvu o splátkovom úvere. Následne bolo povinnosťou správcu v zmysle ust. § 75 ods. 1 ZKR, dopytovať žalovanú na potrebné informácie, najmä na zvyšok poskytnutého spotrebného úveru a poučiť ju o následkoch jej konania a s tým spojenými navádzujúcimi povinnosťami ako úpadcu v konkurznom konaní. Správca však zostal absolútne nečinný. V posudzovanom prípade je zrejmé, že správca porušil povinnosti uložené mu zákonom. Možno sa domnievať, že pokiaľ by nedošlo k zásadnému pochybeniu zo strany správcu, súd by nemusel prejednávať nepoctivý zámer žalovanej, ktorý je meritom tohto konania. Zákon sankcionuje úpadcu možnosťou zrušenia konkurzu pre nepoctivý zámer neuvedením majetku alebo informácie len na dopyt správcu, nie však ich neuvedením na prvom osobnom stretnutí. Nakoľko správca dopyt nevykonal, nemôže žalovaná znášať následky jeho neodborného, nedôsledného a ľahostajného prístupu formou zrušenia konkurzu pre nepoctivý zámer.

Ďalším dôvodom, pre ktorý zrušil konajúci súd oddĺženie žalovanej, bolo ust. § 166 ods. 2 písm. f) ZKR, nakoľko mal súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania preukázané, že žalovaná v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu nebola platobne neschopná, nakoľko bola zamestnaná s pravidelným príjmom vo výške približne 500 eur. Otázka platobnej schopnosti či neschopnosti bola preverená tak Centrom právnej pomoci, správcom a následne aj konkurzným súdom. Konkurzný súd po preskúmaní návrhu na vyhlásenie konkurzu a všetkých jeho príloh vrátane jej platobnej neschopnosti, dospel k záveru, že žalovaná spĺňa všetky podmienky v zmysle § 167 ods. 1 písm. a) až f) ZKR, a preto konkurz vyhlásil.

Skutočnosti, s ktorými disponoval konkurzný súd pri vyhlásení konkurzu boli absolútne totožné s tými, z ktorých vychádzal konajúci súd, a preto najmä s poukazom na princíp právnej istoty nie je možné, aby konajúci súd takýmto spôsobom spochybňoval rozhodnutie iného súdu.

Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná jej nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

12. K odvolaniu sa vyjadril dňa 05.02.2020 žalobca, ktorý uviedol, že sa pridriava všetkých svojich tvrdení v návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer zo dňa 22.03.2019 smerovaného voči žalovanej, ako aj všetkých tvrdení v písomných a ústnych vyjadreniach žalobcu urobených v konaní o zrušení oddĺženia. Žalobca mal za to, že odvolanie žalovanej nemôže obstáť, pretože poukazuje na odvolacie dôvody, avšak výlučne na zákonné ustanovenia bez argumentácie o tvrdenej vadnosti rozhodnutia a konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Žalovaná tvrdeniami v odvolaní nepreukázala naplnenie predmetných dôvodov na podanie odvolania a ani nepredložila dôkazy na preukázanie odvolacích dôvodov, a preto má žalobca za to, že odvolanie nie je dôvodné. Žalobca vyjadril názor, že nemožno poctivý zámer obhajovať nečinnosťou tretej osoby, resp. tretieho subjektu. Pri podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu za poctivý zámer dlžníka prezumuje a nie je predmetom skúmania, či už Centra právnej pomoci, konkurzného súdu alebo následne správcu. Žalovaná bola riadne poučená Centrom právnej pomoci, ako aj ustanoveným správcom, a túto skutočnosť žiadnym spôsobom v konaní pred súdom prvej inštancie nevyvrátila. Žalobca opätovne zdôraznil, že konkurz žalovanej bol zrušený z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje ani náklady konkurzu, a to napriek značnému majetku v podobe finančných prostriedkov žalovanej. Uviedol, že platobná neschopnosť je základným predpokladom na to, aby sa dlžník mohol úspešne domôcť oddĺženia, či už konkurzom alebo splátkovým kalendárom podľa štvrtej časti ZKR. V tomto prípade konkurzný súd nemal a objektívne nemohol mať vedomosť o príjmoch a výdavkoch žalovanej, ak tieto nie sú obsahom návrhu, resp. jeho príloh a aj pri prípadnej pochybnosti by reálne nemohol posúdiť platobnú neschopnosť vo vzťahu k záväzkom žalovanej. Žalobca navrhol súdu druhej inštancie, aby odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

13. K podaniu žalobcu sa vyjadrila dňa 09.03.2020 žalovaná, ktorá uviedla, že vyjadrila vo svojom odvolaní nesúhlas s rozhodnutím súdu prvej inštancie, a to prostredníctvom argumentácie v spojení s existujúcim skutkovým stavom. Vo vzťahu k neskúmaniu poctivého zámeru dlžníka v konaní o oddĺžení uviedla, že v prípade platobnej neschopnosti sa jedná o obligatórnu podmienku, ktorú musí konkurzný súd skúmať, pričom citovala Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.01.2017, sp. zn. III. ÚS 570/2016. V ostatnom sa žalovaná pridŕžovala podaného odvolania.

14. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

15. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave. Po oboznámení sa s obsahom spisu, procesným postupom súdu prvej inštancie, dôvodmi odvolania žalovanej a vyjadrením žalobcu odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožňuje so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom. Súd sa vo svojom rozsudku vysporiadal so všetkými argumentmi žalovanej, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a na správnosť dôvodov uvedených v rozsudku odvolací súd v celom rozsahu odkazuje.

18. Odvolací súd zaujal stanovisko len k tým dôvodom odvolania, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci.

19. Podľa § 383 CSP odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní.

20. Podľa § 3 ods. 1 ZKR, dlžník je v úpadku, ak je platobne neschopný alebo predĺžený. Ak dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, predpokladá sa, že je v úpadku.

21. Podľa § 3 ods. 2 ZKR, právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Za jednu pohľadávku pri posudzovaní platobnej schopnosti dlžníka sa považujú všetky pohľadávky, ktoré počas 90 dní pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu pôvodne patrili len jednému veriteľovi. Fyzická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Ak peňažnú pohľadávku nemožno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou alebo ak dlžník nesplnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a), predpokladá sa, že je platobne neschopný.

22. Podľa § 166 ods. 1 ZKR, každý platobne neschopný dlžník, ktorý je fyzickou osobou, je oprávnený domáhať sa oddĺženia konkurzom alebo splátkovým kalendárom podľa tejto časti zákona, a to bez ohľadu na to, či má záväzky z podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 166e ods. 1 ZKR, o oddĺžení rozhodne súd v uznesení o vyhlásení konkurzu alebo v uznesení o určení splátkového kalendára tak, že dlžníka zbavuje všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a) v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze alebo splátkovým kalendárom. V uznesení súd uvedie znenia zákonných ustanovení, ktoré upravujú, o ktoré dlhy ide.

24. Podľa § 166f ods. 1 ZKR, veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením, má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom na zrušenie oddĺženia podaným voči dlžníkovi alebo jeho dedičom do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára na súde, ktorý rozhodol o oddĺžení, ak preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer. Ak je takýchto návrhov viac, súd ich spojí na spoločné konanie. Vo veci samej rozhoduje súd rozsudkom.

25. Podľa § 166f ods. 4 ZKR, zrušením oddĺženia sa oddĺženie stáva voči všetkým veriteľom neúčinné. Pohľadávkam sa v plnom rozsahu, v ktorom ešte neboli uspokojené, obnovuje pôvodná vymáhateľnosť aj splatnosť. Takéto pohľadávky sa nepremičia skôr ako uplynú desať rokov od zrušenia oddĺženia.

26. Podľa § 166g ods. 1 ZKR, dlžník má poctivý zámer, ak z jeho správania po podaní návrhu možno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, najmä ak poskytoval správcovi a veriteľom potrebnú súčinnosť, vynaložil snahu získať zamestnanie, zamestnal sa alebo si zabezpečil iný zdroj príjmov, v prípade nie nepatrného dedenia, daru alebo výhry zo stávky alebo hry ponúkol aspoň polovicu takéhoto zdroja dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu, prípadne vynaložil snahu o zaradenie sa do spoločnosti alebo sa do spoločnosti opätovne zaradil.

27. Podľa § 166g ods. 2 ZKR, dlžník nemá poctivý zámer najmä, ak

- a) v zozname majetku ani na dopyt správcu neuviedol časť svojho majetku, aj keď o ňom vedel alebo s prihladením na okolnosti musel vedieť; na majetok nepatrné hodnoty sa neprihliada,
- b) v zozname veriteľov ani na dopyt správcu neuviedol veriteľa fyzickú osobu, v čoho dôsledku veriteľ neprihlásil svoju pohľadávku, aj keď o ňom vedel alebo s prihladením na okolnosti musel vedieť; na drobných veriteľov sa neprihliada,
- c) v návrhu alebo v prílohe návrhu alebo na dopyt správcu uviedol nepravdivú dôležitú informáciu alebo neuviedol dôležitú informáciu, aj keď vedel alebo s prihladením na okolnosti musel vedieť, že ide o dôležitú informáciu,
- d) bez vážneho dôvodu neposkytol správcovi potrebnú súčinnosť, ktorú možno od neho spravodlivo vyžadovať,
- e) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti, aby bol oprávnený podať návrh,
- f) v čase podania návrhu dlžník nebol platobne neschopný, aj keď o tom vedel alebo s prihladením na okolnosti musel vedieť,
- g) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že pri preberaní záväzkov sa spoliehal na to, že svoje dlhy bude riešiť konkurzom alebo splátkovým kalendárom,
- h) zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa,
- i) bez vážneho dôvodu riadne a včas neplní súdom určený splátkový kalendár,
- j) bez vážneho dôvodu riadne a včas neplní výživné pre dieťa, na ktoré vznikol nárok po rozhodujúcom dni; tohto dôvodu sa môže dovolávať iba dieťa alebo zákonný zástupca dieťaťa,
- k) bez vážneho dôvodu riadne a včas neplní povinnosť vrátiť Centru právnej pomoci hodnotu poskytnutého preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu; tohto dôvodu sa môže dovolávať iba Centrum právnej pomoci,
- l) dlžník sa domáhal zbavenia dlhov napriek tomu, že na území Slovenskej republiky nemal v čase podania návrhu centrum hlavných záujmov.

28. Podľa § 166g ods. 3 ZKR, súd prihliada prísnejšie na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer u dlžníka, ktorý v minulosti mal alebo stále má významnejší majetok, má skúsenosti s podnikaním, pôsobí alebo pôsobil ako vedúci zamestnanec alebo pôsobí alebo pôsobil v orgánoch právnickej osoby alebo má iné osobitné životné skúsenosti.

29. Podľa § 166g ods. 4 ZKR, súd prihliada miernejšie na skutočnosti ovplyvňujúce poctivý zámer u dlžníka, ktorý dosiahol iba základné vzdelanie, je v dôchodkovom veku alebo blízko takéhoto veku, má vážne zdravotné problémy, na čas alebo trvalo stratil obydlie alebo ho v živote postihla iná udalosť, ktorá mu sťažila uplatnenie v spoločnosti.

30. Podľa § 166g ods. 5 ZKR, poctivý zámer dlžníka súd skúma iba v konaní o návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer. V konkurznom konaní ani v konaní o určení splátkového kalendára súd poctivý zámer dlžníka neskúma.

31. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii obmedzuje povolenie oddĺženia podmienkou zistenia poctivosti zámeru, čo však súd pred vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka neskúma. Táto podmienka je vyjadrením snahy eliminovať možnosti dlžníka o zneužitie tohto inštitútu, čo však súd zisťuje len na základe návrhového konania dotknutého veriteľa potom, ako k oddĺženiu dlžníka došlo. Záver

konkurzného súdu o tom, že návrhom na povolenie oddĺženia nesledoval dlžník poctivý zámer je tak výsledkom hodnotenia konania a správania sa žalovanej ako dlžníka súdom, kedy práve táto podmienka poskytuje konkurznému súdu pomerne široký priestor a súčasne korektív na zohľadnenie najrôznejších okolností, ktoré musia byť v súvislosti s vyhodnotením poctivosti, či nepoctivosti zámeru dlžníka nielen pred podaním návrhu na jeho oddĺženie ním samotným, ale aj pri jeho podaní a aj následne v každej jednej prejednávanej veci posudzované súdom s individuálnym prístupom.

32. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii definuje v § 166g ods. 1 poctivý zámer s ohľadom na správanie sa dlžníka potom, ako podal na súd návrh na oddĺženie konkurzom. V ods. 2 § 166g ZKR je pri fakultatívne uvedených konaniach dlžníka definujúcich jeho nepoctivý zámer časový moment, v ktorom k nepoctivému konaniu dlžníka mohlo dôjsť, rôzny. Súd tak posudzuje nepoctivosť zámeru dlžníka nielen v čase podania návrhu na jeho oddĺženie, napr. neuvedenie relevantných údajov v zozname majetku, v zozname veriteľov, ale aj po podaní návrhu, napr. vo vzťahu súčinnosti so správcom.

33. Odvolací súd zastáva názor, že je len ťažko možné dospieť k záveru o poctivosti zámeru žalovanej, ktorým argumentovala pri podávaní návrhu na oddĺženie, keď žalovaná neuviedla v zozname majetku časť svojho majetku a túto skutočnosť neuviedla ani správcovi na prvom stretnutí dňa 14.10.2018 napriek poučeniu Centra právnej pomoci a rovnako tak aj správcu úpadcu. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením súdu prvej inštancie, že povinnosť dlžníka uviesť celý svoj majetok po náležitom poučení je najneskôr pri prvom kontakte so správcom. Odvolací súd v zhode s tvrdením súdu prvej inštancie konštatuje, že žalovaná si musela byť vedomá, že informácia o značnom záväzku je po nepriaznivej životnej situácii spôsobenej práve dlhmi voči iným osobám tak dôležitou skutočnosťou, že v procese oddĺženia nemôže túto skutočnosť zamlčať. S poukazom na vyššie uvedené neobstojí tvrdenie žalovanej uvedené v odvolaní, že správca porušil povinnosti pri zisťovaní majetku žalovanej, resp. porušil povinnosti uložené mu zákonom. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaná upovedomila správcu o ďalšom záväzku až týždeň po stretnutí s ním a nepreukázala žiadnu objektívnu skutočnosť, prečo tak urobila s týmto časovým odstupom ani počas konania na súde prvej inštancie a rovnako takýto dôkaz absentuje aj pri podanom odvolaní.

34. Konanie žalovanej je nevyhnutné posudzovať ako celok, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že rozdiel medzi príjmom žalovanej a jej výdavkami predstavujú sumu približne 300-400 eur mesačne, ktoré mohla použiť aspoň čiastočne na úhradu svojich záväzkov a v tomto prípade nemožno hovoriť o neschopnosti splácať svoje záväzky, a teda ani o platobnej neschopnosti žalovanej, ako to uvádza žalovaná v odvolaní, keď vytykala súdu prvej inštancie, že platobná (ne)schopnosť bola preverená tak Centrom právnej pomoci, správcom úpadcu a následne aj konkurzným súdom. Skutočnosť, ktorými disponoval konkurzný súd pri vyhlásení konkurzu sú absolútne totožné s tými, z ktorých vychádzal konajúci súd, a preto najmä s poukazom na princíp právnej istoty nie je, podľa jej názoru, možné, aby konajúci súd takýmto spôsobom spochybňoval rozhodnutie iného súdu.

Podľa ust. § 166i ods. 1 ZKR je výslovne zverená kompetencia preskúmať majetkové pomery dlžníka správcovi, preto neobstojí ani tvrdenie odvolateľky, že súd prvej inštancie vo veci rozhodnutia o zrušení oddĺženia pre nepoctivý zámer je viazaný rozhodnutím konkurzného súdu, ktorým vyslovil vyvrátenú domnienku platobnej neschopnosti dlžníka. Odvolací súd záverom uzatvára, že názor odvolateľky o nutnosti skúmať poctivosť zámeru vo fáze vyhlasovania oddĺžovania konkurzom je mylná. Kontrolné mechanizmy pre oddĺženie fyzickej osoby konkurzom majú „ex post“ povahu. Kontrolný mechanizmus je zákonodarcom zhmotnený predovšetkým v inštitúte návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer (§166f a §166g ZRK).

35. Odvolací súd zdôrazňuje, že možnosť žalovanej zbaviť sa časti svojich starých dlhov tak, ako ich ponúka oddĺženie, má poskytnúť šancu začať znovu a bez dlhov len poctivému dlžníkovi.

36. V súvislosti s prílišným zadĺžením obyvateľstva v záujme poskytnúť pomoc občanom v dlhovej pasci bola prijatá nová právna úprava oddĺženia prostredníctvom novely zákona o konkurze a reštrukturalizácii č. 377/2016 Z. z. zavedená s cieľom zakotviť účinný inštitút oddĺženia tak, aby sa zvýšila jeho reálna využiteľnosť.

37. Nakoľko proces oddĺženia vedie k tomu, že dlžníkovi sú za určitých podmienok „odpustené“ jeho dlhy, čím dochádza k prelomeniu zásady pacta sunt servanda a ku zrušeniu jeho zmluvných povinností

voči veriteľom i proti ich vôli, mala by byť právna úprava mechanizmu oddĺženia nepochybne založená na korelácii medzi kľúčovými súkromnoprávnymi zásadami (pacta sunt servanda), základnými princípmi (napr. princíp právnej istoty, princíp právneho štátu, princíp ochrany legálne nadobudnutých práv) a právami veriteľa (právo vlastníť majetok) na jednej strane a snahou umožniť predĺženému dlžníkovi „začať znovu od začiatku“ na strane druhej. Túto skutočnosť konštatoval aj Ústavný súd nálezom III. ÚS 570/2016, keď v súvislosti so samotným účelom oddĺženia vyslovil: „Pri rozhodovaní o oddĺžení je hlavnou úlohou konajúceho súdu spravodlivo vyvažovať primárny účel oddĺženia (záujem na strane dlžníka - fyzickej osoby) a záujmy stále neuspokojených veriteľov. Ak sa tejto svojej povinnosti konajúci súd nezhostí rešpektujúc požiadavku spravodlivosti vo vzťahoch dlžníka a veriteľov, potom buď poškodí dlžníka tým, že mu oddĺženie nepovolí, prípadne mu na účel skúšobného obdobia uloží neprimerané záťaž, alebo poškodí veriteľov tým, že vytvorí predpoklady na nevymáhateľnosť ich riadne prihlásených a zistených pohľadávok, a to bez relevantných dôvodov.“

38. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o zrušení oddĺženia dlžníka G. U.Ĥ.Á. je vecne správne, preto ho podľa § 387 CSP potvrdil.

39. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v nadväznosti na § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že ho priznal žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný voči žalovanej.

40. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).